

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788. Kéziratokat nem küldünk vissza...

EGYETÉRTÉS

ADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 706. HIRDETÉSÉRT ÉS NYILTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVEZÁR...

EÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főmunkatárs

Mai számunk főbb közleményei: Vezérezkik: On trompe ici. Jó végzés és rossz végzés. Lesz-e szobra Kossuthnak?

pacizálni lehet, behívja, hogy szavazzanak a kormány mellett, a kiker erre nem lehet rávenni, azokat rábírja, hogy — az ő kedvéért, az ő pozíciója érdekében — legalább ne jöjjenek el a meggyűlésre, mert hát őt — a főispánt — azonnal elcsapja a kormány, ha nem jól sülne el a »bizalmi« szavazat.

kormányának, ha még az ismert módon összehívott meggyűlés elé, ha még a saját embereiből álló többség elé se meri vinni az igazi kérdést, a nagy katonai kérdést, hanem még azokhoz is csak a színtörök dögében mer kérdést intézteni az ő főispánjaival.

bekebelezést kérnek, vagy már bekebelezett adó- és illeték-követelések fejében az árverés elrendelését és kifizetését kéri. A legutóbbi napokban — csak hamarosan jöjvegyünk fel nehányat — a következő számok alatt érkeztek ilyen tartalmú beadványok:

A főváros így vette át s így alakított egy százas szoborbizottságot. Ez a bizottság nyolcz évig nem csinált semmit. A telenség jogcime az volt, hogy a pénz nem elegendő.

On trompe ici.

Az ország kijelentette, hogy nem kellene neki a katonai javaslatok. Fényesen, impozánsan, féldröhötellen módon jelentette ki. A kormány azonban váltig hirdeti, hogy az ország igenis hön óhajja a vérben és pénzben való újabb áldozatot. Sőt bizonyítani törekszik ezt az állítást. S hogy a bizonyítékot megszerezze, hát megszavaztatja a törvényhatóságokat arra, hogy —

De, ismétljük, nem ez a legsúlyosabb része annak a szemfényvesztésnek, a mi itt folyik. Hanem az, hogy — a régi kápróhált szofisztika tamítása szerint — mást állít a kormány s mátra keres a meggyűléseken bizonyítékot.

Becsületesen feltett kérdésre becsületesen adott feleletet, tessék felmutatni, csak egyet, amelynek az lenne a tartalma: én vármegyei akarom az újonczlétszám felemelését minden nemzeti ellen-vívomány nélkül: akkor majd diskurálom újra arról, hogy kinek a pártján áll az ország. De addig azokban a »bizalmi« szavazatokban is csak a kormányt önbéismerését látjuk, önbéismerését arról, hogy nemcsak a többség nincs vele, de senki sincsen vele, még egyetlenegy főispánilag dínigált közgyűlés sincs vele.

— Azt a pénzügyminiszeri rendeletet, amely az ex-lex idejére az adók és illetékek behajtásának felfüggesztését elrendeli, nem kaptam meg. Nem is láttam. Így tehát hivatalosan tudomásom sincs róla s az én kötelességem ugyanaz, miha nem volna ex-lex. Az én hivatalos tudomásom szerint nincs is...

Ma jött a második. Összeült, a törvényhatósági közgyűlésből alakult képzőművészeti bizottság és kimondta: felhatalmazást kér a közgyűléstől, hogy e szobrok ügyében saját hatáskörében dönthessen, hogy pályázatot ír ki a) Szabadságharc-szoborra, b) a Szabadságharc emlékművére, melyben benne legyen Kossuth Lajos emléke is.

Mire? Arra, hogy a több újonczol s a több újoncznak az adóját kívánják-e? Dehogy. Avagy arra-e, hogy a megyék, városok perhorreszkálják-e a magyar zászlót, magyar himnuszot, magyar kommandót? Dehogy. Avagy arra-e, hogy a megyék, városok fölöttébb nagyon meg vannak-e elégedve a közös hadseregnek ugynevezett szemlével, papírosan való közönségével s a valóságban meglevő kizárólagos osztrákságával? Dehogy.

Hogy jó-e az obstrukció? Jó-e az ex-lex? Ugyan ki az ördögbe tartotta azokat valaha kívánatosnak? Ki tartotta azokat valaha önczénak? A kormány az obstrukcióról kér véleményt, mintha az ellenzéknek az lenne az egyetlen vágya s célja, hogy obstrukció legyen s ex-lex legyen.

Hogy közhelyivel éljünk: kuruzsló és charlatan az, aki a lázat akarja gyógyítani, amint azt mostanában a kormány cselekszi a megyék megszavaztatásával. Azt a lételet tessék bizonyítani, amelyet állítani méltóztatik a kormányt, azt, hogy a katonai kérdésben övé az ország többsége. A míg nem ezt cselekszi, addig nyilvánvaló a szándéka:

— Az a nagyobb mulasztás a bíróságé. S megint a magyar alkotmány, ha megint a bírót függetlenségbe és igazságszégbe vetett hit...

És ime mi történik? A huszonegy év óta nyugvó Szabadságharc-szobor ügyét tolták mestersegesen előtérbe. Ez volt az első lépés.

Budapest, május 26

A képviselőház szerdán délelőtt tíz órakor ülést tart.

Jó végzés és rossz végzés. Örömmel siettünk feljegyezni tegnap krónikáit a napi eseményeknek, hogy van még bíró Magyarországon s van igazság a független magyar bíró előtt. Most is menjünk, most is ismételjük. De sajnos, nem általánosíthatjuk. Sajnos, nyomban utána kell tenni, hogy szinte minden helyes, jó és kötelességtudó végzésre esik egy másik, vagy több is, a mely se nem helyes, se nem igazságos, se nem kötelességtudásból fakadó. Annak a végzésnek, a melyet tegnap hozott egyik budapesti járásbíró, bírójá, majdnem mindennap akad párja, csak hogy sajnos, nagyon gyakran az ellenkező formában. Hazafiatlanul, igaztalanul, törvénytelenül...

Lesz-e szobra Kossuthnak?

Az egész nemzet azt akarja, hogy legyen. Nagy összeg gyűlt egybe közadakozásból néhány hét alatt a halála után. Lelkesedéssel áldozott e nagy célra gazdag és szegény. Sok százezer koronát bizott az 1894. április másodikán megalakult bizottság kezére, hogy abból Kossuth Lajosnak Budapesten, az ország fővárosában hatalmas emléket emeljen.

Az Egyetértés tárczája.

Az almafa. Az Egyetértés eredeti tárczája. Magányos pusztán, széles árok mentén láttam egyszer egy almafát; nagy, terebélyes, öreg fa volt, torzsa, miként az óriás kigyó olyan szürkés, s itt-ott pikkelyes, ezer karjával fölnyult a magasba, mikéntha fenyegetne valakit, vagy kutatna ott, fenn, a messzi égben, szíjaján, szinte örületben égve; hogy hol az isten.

Hogy miért élni, dugva, elfeledve, örök nyomorban, örök kínlóásban, neptől perszelve, zivatartól verve, villámcsapástól posványba teperve, télen fagyódva, esőben azva, koronás fejét földig alázza. Hogy miért élt át egy életet; ha nem szeretett? S az almafa csak várta, egyre várta a szabadító, bűbajos csudát, ifjú szívében oly sok volt az élet, s a vágái oly forrók, lázadó, hogy türelmetlen, szomjú sóhajától, megremegett az enyhe, néma lég, s a csillagok a magaságos égen mámoros tűzbe borultanak tőle, s tündöklő, kigyult, szerelmes szemükkel leragvottak a szenvedőre.

megrázta annak korhadt ágait, és legutolsó, megmaradt virágát könnyőrel a posolyába vágta, ott halt meg szegény, s kelyhébe tapadva a csektől alélt, mámoros bogárka...

Kemény testét a viharok nem bántják, csak áll a vén fa, büszke magányában, fejét fennhordva, örök, meddő harcban a mindenséget, mely kegyetlenül szamuzta őt tarsi köréből a feleketlen, elhagyott fájra, a pusztá árok meredek partjára, hol a vasút is futva, zordanon vág csak keresztül.

Ott állt a bus fa, árván, disztelen, nem volt már rajt, csak egyetlen virág, egyetlen fakó, sátnya szál virág, a többi mind lehullt.

Tavaszi jelmezestély. (Londoni levél.) Az Egyetértés eredeti tárczája. London, május közepén. Azzal a szenzációs hírrel fogok toltat, hogy — Edvárd király vénül! A kik ő telését a Duna-parti tündérmetropolisban meg mindig a régi jókedvű velzi hercegnek képzelik, nagyon csalódnak. VII. Edvárd a legkomolyabban belépett a zsémbes öreg urak sorába.

Éz a magányos, árva almafa a szerelmet még meg sem iszéli, nem szállt reá még szomjas, tarka lepke, s a méz, amit a tavasz odarejtett rózsás virágai szűzi kelyhébe, a méz, amiről senkiesem tudott, lassan kiszáradt, nem maradt egy esőppje, s az égbentülő, delezeg almafának nem termett még egy árva, vad gyümölcsje.

És jött a méh, zümmögve, esendesen; eltévedt vándor pusztá közepén, lankadt szárnyakkal, halálra fáradtan, és megpihent a vén fa tetején. S az almafának esenevész virága megrezgett ott, a gyér lombok között: a várt csuda, a hosszú álmódás, a vágnya sejtett, forró, vad gyönyör, az el nem csattant csokok szomjusága fáradt szívébe visszaköltözött.

Ez a megfigyelést pedig nem az egykori elegáns alaknak megpohosodása, sem a gondosan körülményesített kórszakáll erős szűkítésre erőltette reám; — hiszen Kleopold király szakállá már a hóval vetekszik fehérség dögében és van-e fiatalabb kedélyű vívór egész Európában a belgák uralkodójánál? Egészen más tünet az, a mely ezt a szomorú véleményt mondhatja velem. Engedjék, hogy önkölk is közöljem: VII. Edvárd király egy ragyogó szép asszonyt megszégyenített, legfelsőbb rosszaságát adatra tudtára! Ez csak eléggé félre nem érthető bizonyíték, ugy-e?

világát. A szép asszony — a hatás fokozása céljából — felkérte a meghívott urakat, hogy udvari viselkedésben jelenjenek meg. Ez az ártatlannak látszó intézkedés vonta magára az uralkodó neheztelését, amit elég nyomtatékosan tudott Mrs. Adair-rel, aki, bár elég tájédalmas szívvel, sietett is visszavonni a szerelmes felkérését. Egészen bizalmasan, hogy még a tükörfelje tekintő hasonmása se hallja meg, konstatálta magában: — O felsége határozottan öregszik! Oh be kár érte!

drágagyönggyel telehított ezüst hálóba volt bujtatva, az arez két oldalán egy-egy lilium bokréta fehérett, meg néhány hosszszárnú lilium a legvégét pótolta. A meg mindig érdekes countess of Warwick aranybrokát ruhában Szemüritmiszt személyesítette, tizenkilences leánya, a bájos Lady Majorine Craville pedig, tündöklő pillangó alakjában ropóste körül táncosza karján a termeket Lady Henry Bentinck Shakespeare Julia-jának jelmezét választotta; Roxburghé hercegnő fekete bársony ruhában fejedelmi alakú Stuart Mária volt, míg nővére Lady Tweed mouth ezüstkamenszínű fantasie-kosztümjéhez egy valóságos gyémántkoronát hordott a fején.

Forró tavasszal, rózsaszín mezébe ülözve, várta, egyre várta még a kis méhet, mely kehélybe szállva szeretni, élni megtanítaná, s a pillangót, bár legyen az csapodár, ki tovalibben csalán ágról-ágra, egyik virágról másik szál virágra, de őt egy perczig boldogítaná.

S hogy szívüknek a késő mámorában egymásra forrtak ernyed tagjaik, irigy szellő suhant az almafára, de őt egy perczig boldogítaná.

A dolog úgy történt, hogy Mrs. Adair a szépségéről és millióiról híres nagyuri hölgy, fényes jelmezestélyre hívta meg Cursion-streeti pompás palotájába London előkelő

De azért a jelmezestély kitűnően sikerült és ez jótékony balzsamként hathatott a grönnyű háziasszony sajgó sebére.

Voltak olyan jelmezek is, melyek híres mesterek festményeinek ismert alakjait juttattak eszünkbe. Így Lady de Grey Nattiers-ersnek, az ő birtokában levő vásznáról másolta le egy XVI. János-korabeli marquiset; Mrs. Moreton Frewen, mint Gainsborough „Duchess of Devonshire“-je jelent meg, Mrs. Ernest Cunard „Lady Teazle“ alakjában, leánya pedig XV. Lajos-korabeli virág-árus-leány viselkedésben vonta magára a figyelmet.

Mrs. Adair junói homlokáról eltűnt a legkisebb redőcske is, amint végigtékitett meghívottainak szingaragó sorain, míg ő maga közhatalmat és hodolat tárgyát képezte abban a gyémántokkal telezsört empire-ruhában, mely már a delhii Durbarban is általános feltűnést keltett.

Az ünnepély „clou“-ját két remekül tánczolt négyes képezte. Az írnoi löhere-tánczban kizárólag olyan hölgyek vettek részt, kiknek bőléje a »smaragd-szigeten« ringott. Világoszöld jelmezek ezüst hárfaikkal és löhere-levelekkel voltak telehelve és hajukban gyémántokból és smaragdokból összeálltva ragyogott írnoi nemzeti jelvénye. A négyest tánczó urak rozsmazán köntösbe és térdnadragba voltak bujtatva.

